

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/18
KARAR NO : 2021/115
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: Emekli Sandı 1 i tirakçisi olan davacının tedavisinde kullanılan ilaç ücretinin ödenmeyece ine ilkin davalı idare i leminin iptali ile ödenmi olan bedelin yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılan davanın DAR YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

KARAR

Davacı : Z.A.
Vekili : Av. Z.E.A.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı 1

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Diyarbakır Sa lık Sosyal Güvenlik Merkezinin 14/07/2020 tarihli ve E.8319195 sayılı i leminin iptali ile kanser haftası olan müvekkilinin tedavisi için kullanmak zorunda oldu u "Nivolumab (opdivo)" adlı kanser ilacı bedelinin doktorun belirleyece i ölçüde davalı kurumca müvekkilinin tedavi süresi boyunca ücretsiz, sürekli ve kesinti yapılmaksızın kar ılanmasına, müvekkilinin bugüne kadar tedavisi için satın almak zorunda kaldı ı ve bedeli davalı kurumca kar ılanmayan kanser ilaç bedellerine kar ılık fazlaya ilkin hakları saklı kalmak kaydıyla imdilik 100 TL ilaç bedelinin dava tarihinden itibaren i leyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Diyarbakır 5. Mahkemesinin, 17/07/2020 tarihli ve E.2020/128, K.2020/91 sayılı dosyada verdi i istinaf edilmeksizin kesinle en "6100 Sayılı H.M.K.'nın 114/1-b ve 115/1 ve 2. maddeleri uyarınca davanın idari vargının görevi alanına girmesi ve dava artı olan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine" dair kararın gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir:

"...Uyu mazlık Mahkemesinin 4.9.2012tarihli 2012/64-83 Esas ve karar sayılı kararında 5510 sayılı Yasanın yürürlü e girmesinden önce i tirakçi sıfatıyla çalı maktaki olan memurlar ve di er kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylı ı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve di er kamu görevlilerinden ileride emeklili e hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen i lem ve yapaca ı muamelelerin "idari i lem" ve "idari eylem" niteli ini korumaya devam edece i, dolayısıyla. 2577 sayılı dari Yargılama Usulü kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari i lemler hakkında yetki, ekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, kamu personeli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari vargı yerinde görülece i..."

3. Davacı vekili, aynı taleple idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

4. **Diyarbakır 2. dare Mahkemesi, 20/11/2020 tarihli ve E.2020/913 sayılı kararı** ile 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesi'nin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vererek, 02/09/2020 tarihli üst yazı ile Mahkememize müracaat etmi tir. Karar gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir:

"5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 101. maddesinde; bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıkların i mahkemelerinde görülece i, 108. maddesinde ise, bu Kanunun, sayma yoluyla belirtilen maddeleri dı indaki di er hükümlerinin 2008 yılı Ekim ayı ba nda yürürlü e girece i kuralına yer verilmi tir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanununun 101. maddesinin iptali istemiyle açılan davada verilen Anayasa Mahkemesinin 22.12.2011 tarihli ve E:2010/65, K:2011/169 sayılı kararında; 5510 sayılı Kanuna 5754 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 4. maddenin yürürlü e girmesinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında bulunan memurlar ve di er kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından do an idari i lem ve eylem niteli indeki uyu mazlıklarda idari yargının görevinin devam edece i belirtilmi ; 5510 sayılı Kanunun yürürlü ünden sonra, Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıkların çözümünde i mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasaya aykırılık görülmemi tir.

Görülece i üzere, 5510 sayılı Kanunun yürürlü ünden önce memur ve di er kamu görevlileri ile bunların hak sahiplerine ili kin olarak tesis edilen i lemlerden kaynaklanan uyu mazlıkların idari yargı yerinde, bunlar dı nda kalan sigortalılar ve bunların hak sahipleri hakkında tesis edilen i lemlerden kaynaklanan uyu mazlıkların ise adli yargı yerinde bulunan yetkili i mahkemelerinde çözümlenece i anla ılmaktadır.

Dolayısıyla, davanın idari yargı yerinde görülebilmesi için, dava konusu edilen i lemin, 5510 sayılı Kanuna 5754 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 4. maddenin yürürlü e girmesinden önce, 5434 sayılı Emekli Sandı ı Kanunu kapsamında bulunan memurlar ve di er kamu görevlileri ile bunların hak sahiplerine ili kin olarak tesis edilmi olması gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, 5510 sayılı Kanun kapsamında çalı an ve kanser hastası olan davacının, hastalı ının tedavisinde kullanılan "Nivolumab (opdivo)" adlı ilaç bedelinin, tedavi süresince davalı idarece kar ılanması talebiyle yaptı ı ba vurunun Diyarbakır Sa lık Sosyal Güvenlik Merkezinin 14.07.2020 tarih veE.8319195 sayılı i lemi ile reddedildi i, bunun üzerine davacı tarafından anılan i lemin iptali ve tedavi boyunca kullanı mı oldu u ve kullanaca ı ilaç bedellerine kar ılık gelmek üzere imdilik 100,00-TL tutarındaki ilaç bedelinin dava tarihinden itibaren i letilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

UYAP sistemi üzerinde yapılan incelemede, davacının, ilk olarak aynı istemle Diyarbakır 5. Mahkemesinde açtı ı davada, anılan Mahkemenin 17.07.2020 tarih ve E:2020/128, K:2020/91 sayılı kararı ile davanın idari yargı yerinde görülmesi gerekti i gerekçesiyle görev yönünden reddine karar verildi i ve kararın 25.09.2020 tarihinde kesinle ti i anla ılmaktadır.

Mahkememizce yapılan ara tırmada davacının 5510 sayılı Kanun kapsamında çalı masının oldu u, 5434 sayılı Kanun kapsamında bir çalı masının olmadı ı görülmü tür.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen Kanun hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararı birlikte de erlendirildi inde, 5510 sayılı Kanun yürürlü e girmeden önce 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunmayan, 506 sayılı Sosyal Sigortalılar Kanununa tabi olarak çalı an davacının tedavisinde kullanılan ilacın bedelinin kar ılanıp kar ılanmayaca ına ili kin bulunan ve bu haliyle 5510 sayılı Kanunun uygulanmasından kaynaklanan uyu mazlı a, aynı Kanunun 101. maddesi uyarınca adli yargı yerinde bakılması gerekti i sonucuna varılmı tır"

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

5. 31/05/2006 tarihli 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki çalışanları, geçici maddelerle korunan hakları içinde, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır.

B. Yargı Kararları

6. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (bata 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiştir; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

7. 5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "...bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22/12/2011 tarihli ve E. 2010/65, K.2011/169 sayılı kararıyla davayı redle sonuçlandırmakla birlikte, söz konusu kararın Uyuşmazlık Mahkemesi önündeki uyuşmazlığı ıkt tutacak şekilde uyuşmazlığı dayandırmıştır:

"...5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylık almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacakları yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğinde korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlükten sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı

üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlü e girmesinden önce statüde bulunan memurlar ve di er kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından do an idari i lem ve idari eylem niteli indeki uyu mazlıklarda idari yargının görevinin devam edece i açıktır..."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

8. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; dare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesi'ne gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

9. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

10. Dava, Emekli Sandı ı i tirakçisi olan davacıya, tedavisi için önerilen ilaç ücretinin ödenmeyece ine ili kin davalı idare i leminin iptali ile tedavi kurumuna ödenmi olan bedelin yasal faizi ile birlikte iadesi istemiyle açılmış tır.

11. Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte de erlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlü e girmesinden önce memur ve di er kamu görevlisi olarak çalı makta olanlar, daha önce oldu u üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmasına devam edilece i; ancak, bu Kanunun yürürlü e girmesinden sonra memur ve di er kamu görevlisi olarak çalı maya ba layanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılaca ı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un de il 5510 sayılı Kanun'un öngördü ü kural ve esasların uygulanaca ı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümlenece i açıktır.

12. Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "*...di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır.*" hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyu mazlı ın çözümünde esas alınaca ı tartışmalıdır.

13. Dava dosyasının içinde bulunan incelenmesinde; dare Mahkemesi kararında belirtildi inin aksine, davacının 21/01/1987 tarihinde 59815652 sicil numarası ile 13. derecenin 3. kademesinde Emekli Sandı ı yükümlüsü olarak göreve ba ladı ı ve halen 2. derecenin 6. kademesinde aktif görevli olarak çalı tı ı anla ılmaktadır.

14. Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlü e girmesinden önce i tirakçi sıfatıyla çalı makta olan memurlar ve di er kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylı ı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve di er kamu görevlilerinden ileride emeklili e hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca

tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin “idari işlem” ve “idari eylem” niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce kamu görevlisi emekli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

15. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Diyarbakır 2. İdare Mahkemesinin 20/11/2020 tarih ve E.2020/913 sayılı kararıyla yaptığı işleminin reddine karar verilmesi gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARE YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDÜĞÜ ANLAŞILMIŞTIR,

B. Diyarbakır 2. İdare Mahkemesi'nin 20/11/2020 tarih ve E.2020/913 sayılı kararıyla yaptığı işleminin BAŞVURUNUN REDDİNE,

01/03/2021 tarihinde OYBRLERİNLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
M. Bozener
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN